

**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за
съдебната власт**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 09.09.2019 г. - 24.09.2019 г. Неактивна

Номер на консултация: #4585-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

Усъвършенстване на регламента за конкурсите и атестациите на съдии, прокурори и следователи и прецизиране на правилата за дисциплинарните производства срещу тях предвиждат промени в Закона за съдебната власт. Оптимизира се още производството за разглеждане на заявления срещу забавено правосъдие, както и дейността по извършването на проверки на имуществените декларации и на проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);

- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[проект на закон - вер. 1.0 | 09.09.2019](#)

[мотиви - вер. 1.0 | 09.09.2019](#)

[оценка на въздействието - вер. 1.0 | 09.09.2019](#)

[становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 09.09.2019](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 25.09.2019](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:13)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

Второ, формулировката „когато въпреки проведените действия по издирване и разследване, извършителят на престъплението е останал неразкрит или не е повдигнато обвинение“ разкрива следната слабост. Както вече споменахме, един от критериите за определяне дали е спазена забраната за бавно правосъдие е поведението на компетентните органи. Ако се счете, че това поведение е било ефективно и адекватно, то не е възможно извършителят да остане неразкрит. По този начин може да се стигне до извод, че поради недостатъчно активното

поведение на компетентните органи, пострадалият би останал необезщетен както за вредите от престъплението, така и за вредите от бавно правосъдие.

Разбира се, това основание за отказ при прилагане на диференцираната процедура по ЗСВ, не дерогира възможността за прилагане на ЗОДОВ. Но именно тази процедура улеснява гражданите при реализиране на правото им на обезщетение при бавно правосъдие. А чрез предложеното основание за отказ се нарушава именно то.

Поради горното, предлагам т. 4 да се прецизира или да отпадне.

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:12)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

2. Във връзка с т. 4:

Съгласно мотивите по законопроекта „ЕСПЧ въобще не разглежда оплаквания на пострадалия по чл. 6, пар. 1 от ЕКЗПЧОС по отношение на досъдебни производства, в които извършителят не е открит или не е повдигнато обвинение“. Известно е, обаче, че практиката на ЕСПЧ еволюира. От друга страна, цитираната разпоредба постановява, че правото на гледане на делото в разумен срок се отнася и по отношение на правните спорове относно граждански права. Макар и буквалното тълкуване на тази разпоредба да навежда на извода, че тя се отнася до гражданскоправни спорове, то възможно е и друго разбиране.

На първо място, правото на пострадалия да получи възмездие за извършеното по отношение на него престъпление влиза в обхвата на неговите граждански права. Неразкриването на извършителя, обаче, пречатства реализирането на това право. Пречатства се и правото на обезщетяване на вредите от престъплението, тъй като няма срещу кого да бъде предявена съответната претенция.

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:12)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

„§ 62. В Наказателния кодекс (обн. ДВ. бр. 26 от 1968 г., изм. ДВ. бр. 92 от 1969 г., бр. 26 от 1973 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 от 1985 г., бр. 79 и 80 от 1985 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1, 86, 90 и 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50, 97 и 102 от 1995 г., бр.107 от 1996 г., бр. 62, 85 и 120 от 1997 г., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21, 51 и 98 от 2000 г., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24 и 43 от 2005 г., бр. 76, 86 и 88 от 2005г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и

60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр.17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32, 47, 83 и 95 от 2016 г., бр. 13 и 54 от 2017 г., бр. 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018г., бр. 1, 7 и 16 от 2019 г.) в чл. 55 се създава нова ал. 4:

(4) При нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съдът намалява наказанието като съобразява периода, с който разумният срок е надвишен.“

Предложението идва, поради факта, че тази празнота за момента може да бъде преодоляна, ако в присъдата съдът мотивира бавното правосъдие като смекчаващо вината обстоятелство.

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:11)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

Така, в случаите, в които е постановена осъдителна присъда, за да се счете, че е налице „изрично и измеримо“ намаляване на наказанието, поради бавно правосъдие, то ще трябва съдът изрично да включва в присъдата формулировка от типа, например „налага наказание лишаване от свобода в размер на 5 г. Намалява същото с 1 г., вследствие на нарушаване на задължението за разглеждане и решаване на делото в разумен срок“.

Разбира се, подобно предложение е безспорно разумно, тъй като изричното и измеримо намаляване на наказанието и изплащането на обезщетение в пари би означавало двойно облагодетелстване на подсъдимия за едно и също нещо. Съдът, обаче, не разполага с изрична законово определена възможност за намаляване на наказанието на това основание. Поради това, подобна формулировка като горесцитираната, би направила намаляването на наказанието на това основание незаконосъобразно. Съответно, присъдата в тази част ще подлежи на отмяна при протест на прокуратурата. Ето защо, предлагаме в преходните и заключителни разпоредби да се създаде § 62:

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:10)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

1. Във връзка с предложената т. 3:

Действително, ЕСПЧ приема, че намаляването на наказанието представлява адекватна компенсация за нарушаването на забраната за бавно правосъдие. Така мотивирано, обаче, предложението разкрива един пропуск. Този пропуск се извежда от становището на ЕСПЧ по делото Димитров и Хамънов срещу България. Съобразно него „по някои дела, българските съдилища намаляват присъдите въз основа на

общите разпоредби на Наказателния кодекс, които уреждат индивидуализацията на наказанието. Тази практика обаче, често е резултат от виждането на съдилищата, че след като е изтекъл дълъг период от време от извършването на престъплението, целите на наказанието и общественият интерес не изискват строги присъди. По този начин, макар в някои случаи съдилищата ясно да се произнасят, че намаляването е с цел обезщетение за нарушаването на правото на гледане на делото в разумен срок, в други, както е при делото на Хамънов, те не правят това. Тъй като тази практика не е основана на изрични законови текстове или на утвърдена съдебна практика, по правило не изяснява въпроса дали присъдата е намалена по изричен и измерим начин, така че да бъдат отчетени ненужни забавяния и, най-важното, не представлява правна възможност за засегнатите лица, не може за момента да се счита за ефективно правно средство за защита“.

Автор: Адвокатска кантора Петкова (22.09.2019 01:10)

Коментар по отношение на § 13 от проекта на закон

1. Във връзка с предложената т. 3:

Действително, ЕСПЧ приема, че намаляването на наказанието представлява адекватна компенсация за нарушаването на забраната за бавно правосъдие. Така мотивирано, обаче, предложението разкрива един пропуск. Този пропуск се извежда от становището на ЕСПЧ по делото Димитров и Хамънов срещу България. Съобразно него „по някои дела, българските съдилища намаляват присъдите въз основа на общите разпоредби на Наказателния кодекс, които уреждат индивидуализацията на наказанието. Тази практика обаче, често е резултат от виждането на съдилищата, че след като е изтекъл дълъг период от време от извършването на престъплението, целите на наказанието и общественият интерес не изискват строги присъди. По този начин, макар в някои случаи съдилищата ясно да се произнасят, че намаляването е с цел обезщетение за нарушаването на правото на гледане на делото в разумен срок, в други, както е при делото на Хамънов, те не правят това. Тъй като тази практика не е основана на изрични законови текстове или на утвърдена съдебна практика, по правило не изяснява въпроса дали присъдата е намалена по изричен и измерим начин, така че да бъдат отчетени ненужни забавяния и, най-важното, не представлява правна възможност за засегнатите лица, не може за момента да се счита за ефективно правно средство за защита“.

Автор: Милен Василев (13.09.2019 19:38)

Моля публикувайте имейл на МП

Обръщам внимание, че не сте посочили имейл, на който да се изпращат предложенията и становищата по този ЗИДЗСВ - нито в този сайт, нито в сайта на МП.

Моля посочете такъв, който е необходим за по-обемни становища, надхвърлящи обема на карето за коментари в Портала за обществени консултации.

История

Начало на обществената консултация - 09.09.2019

Приключване на консултацията - 24.09.2019

Справка за получените предложения - 25.09.2019

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
